

دانش آموزان دوره متوسطه زیر تیغ ضریب ۶

هادی غلامی

دبیر دبیرستان‌های
شازند استان مرکزی،
کارشناس ارشد زبان
و ادب فارسی

«مَثَل آنان که مالشان را در راه خدا انفاق می‌کنند به مانند دانه‌ای است که از آن هفت خوشه بروید و در هر خوشه صد دانه باشد و خداوند از این مقدار نیز برای هر که بخواهد، بیفزاید...» (سوره مبارکه بقره/ ۲۶۱)

با تدبیر در قرآن کریم و آیات و روایات و احادیث درمی‌یابیم که خداوند و پیامبران چنان به عمل نیک اهمیت می‌دهند که پاداش آن را تا هفتصد برابر بلکه بیشتر هم در نظر گرفته‌اند تا مسلمانان به کار نیک تشویق شوند.

راقم این سطور با چندین سال کار عملی و تجربه‌اندوزی در مسئولیت امتحانات نهایی سوم متوسطه به این نتیجه رسیده است که چه‌بسیارند دانش‌آموزانی که نادانسته در چنبره «ضریب ۶» گرفتار می‌شوند و سرنوشت تحصیلی آن‌ها گاهی به ترک تحصیل و واماندگی از ادامه تحصیل می‌کشد. شرایط قبولی در سال متوسطه در هر درس آن است که نمره کتبی پایانی نوبت دوم از ۷ کمتر نباشد و نمره سالانه نیز حداقل ۱۰ باشد. ابتدا با مقایسه دو جدول زیر نگاهی به تأثیر «ضریب ۶» می‌افکنیم.

جدول ۱

قبول ⇐	مستمر اول ضریب (۱)	پایانی اول ضریب (۲)	مستمر دوم ضریب (۱)	پایانی دوم ضریب (۶)	جمع نمره سالانه ۱۰
	صفر	صفر	صفر	۱۶/۷۵	۱۰/۰۵

جدول ۲

تجدید ⇐	مستمر اول ضریب (۱)	پایانی اول ضریب (۲)	مستمر دوم ضریب (۱)	پایانی دوم ضریب (۶)	نمره سالانه
	۲۰	۲۰	۲۰	-۳/۲۵	-۹/۹۵

در جدول یک، دانش‌آموز در طول سال نهایت تنبلی و سهل‌انگاری را اعمال داشته و بعد در نوبت دوم از خواب غفلت بیدار شده است! و فقط با اخذ نمره ۱۶/۷۵ در یکی از دروس، نمره قبولی آن درس را کسب می‌کند. در اینجا «ضریب ۶» برای او نوشدارویی معجزه‌آسا است.

در جدول (۲)، دانش‌آموز در تمام سال تحصیلی کوشش و جدیت به خرج داده و بهترین نمرات ممکن را کسب کرده است و فقط در امتحان پایانی به دلیلی موجه یا غیرموجه ۳/۷۵- نمره و کمتر از حد نصاب گرفته است و این مسئله به تجدیدی او منجر شده است.

جدول ۳

تجدید ⇐	مستمر اول ضریب (۱)	پایانی اول ضریب (۲)	مستمر دوم ضریب (۱)	پایانی دوم ضریب (۶)	نمره سالانه
	۱۴	۱۴	۱۵	-۷-	-۹/۰۹

دفتر انتشارات کمک آموزشی

با مجله‌های رشد آشنا شوید

مجله‌های رشد توسط دفتر انتشارات کمک آموزشی سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی وابسته به وزارت آموزش و پرورش تهیه و منتشر می‌شوند:

مجله‌های دانش‌آموزی

(به صورت ماه‌نامه و هشت شماره در هر سال تحصیلی منتشر می‌شوند):

رشد کودک (برای دانش‌آموزان آمادگی و پایه اول دوره دبستان)

رشد نواآموز (برای دانش‌آموزان پایه‌های دوم و سوم دوره دبستان)

رشد دانش‌آموز (برای دانش‌آموزان پایه‌های چهارم و پنجم دوره دبستان)

رشد نوجوان (برای دانش‌آموزان دوره راهنمایی تحصیلی)

رشد جوان (برای دانش‌آموزان دوره متوسطه و پیش‌دانشگاهی)

مجله‌های بزرگسال عمومی

(به صورت ماه‌نامه و هشت شماره در هر سال تحصیلی منتشر می‌شوند):

- رشد آموزش ابتدایی
- رشد آموزش راهنمایی تحصیلی
- رشد معلم
- رشد تکنولوژی آموزشی
- رشد مدرسه فردا
- رشد مدیریت مدرسه

مجله‌های بزرگسال و دانش‌آموزی تخصصی

(به صورت فصل‌نامه و چهار شماره در هر سال تحصیلی منتشر می‌شوند):

- رشد برهان راهنمایی (مجله ریاضی برای دانش‌آموزان دوره راهنمایی تحصیلی)
- رشد برهان متوسطه (مجله ریاضی برای دانش‌آموزان دوره متوسطه)
- رشد آموزش قرآن
- رشد آموزش معارف اسلامی
- رشد آموزش زبان و ادب فارسی
- رشد آموزش هنر
- رشد مشاور مدرسه
- رشد آموزش تربیت بدنی
- رشد آموزش علوم اجتماعی
- رشد آموزش تاریخ
- رشد آموزش جغرافیا
- رشد آموزش زبان
- رشد آموزش ریاضی
- رشد آموزش فیزیک
- رشد آموزش شیمی
- رشد آموزش زیست‌شناسی
- رشد آموزش زمین‌شناسی
- رشد آموزش فنی و حرفه‌ای
- رشد آموزش پیش‌دبستانی

مجله‌های رشد عمومی و تخصصی، برای آموزگاران، معلمان، مدیران، مربیان، مشاوران و کارکنان اجرایی مدارس، دانش‌جویان مراکز تربیت معلم و رشته‌های دبیری دانشگاه‌ها و کارشناسان تعلیم و تربیت تهیه و منتشر می‌شوند.

- نشانی: تهران، خیابان ایرانشهر شمالی، ساختمان شماره ۴ آموزش و پرورش، پلاک ۲۶۶، دفتر انتشارات کمک آموزشی.
- تلفن و نامبر: ۰۲۱ - ۸۸۳۰۱۴۷۸

با مقایسه دقیق جدول (۱) و (۲) به خوبی درمی‌یابیم که دانش‌آموزی با مجموع ۶۳/۲۵ نمره باز هم تجدید شده اما یک دانش‌آموز با نمره ۱۶/۷۵ قبول شده است! (بدون اعمال ضریب).

هدف از نگارش این سطور به نوعی دفاع از حق دانش‌آموز مشمول جدول (۲) است. واضعان و تنظیم‌کنندگان جداول نمرات امتحان و استفاده از «ضریب ۶» با کدام معیار و تحقیق و بررسی علمی به این نتیجه رسیده‌اند که بیشتر دانش‌آموزان در نوبت اول سستی و اهمال می‌کنند و به همین دلیل شاهره ۶ باندۀ «ضریب ۶» را برای ایشان افتتاح کرده‌اند! در حالی که تعداد زیادی از دانش‌آموزان ضعیف و حتی متوسط به بالا هم به واسطه این ضریب تجدید می‌شوند.

در جدول (۳) هم مشاهده می‌کنیم که یک دانش‌آموز متوسط به بالا هم با اعمال ضریب (۶) تجدید می‌شود.

پیشنهادها

۱. حداکثر ضریب جهت تشویق دانش‌آموزان و جبران کسر نمره نوبت اول ضریب (۲) در نظر گرفته شود یا سطح نمرات هر درس از ۲۰ به ۱۰۰ ارتقا یابد تا اعمال ضریب (۶) به ضرر دانش‌آموزان متوسط و ضعیف تمام نشود.

۲. جدول نمره‌ها طوری تنظیم شود که برای تشویق دانش‌آموزان، ضریب (۶) فقط به نمرات ۱۰ و بالاتر تعلق گیرد و نمرات ۱۰ و پایین‌تر ضریب داده نشود؛ زیرا برای مثال، تفاوت سواد دانش‌آموزی که در یک درس ۱۰ و دیگری ۹- می‌گیرد، درحقیقت یک نمره است اما با اعمال ضریب (۶)، این تفاوت به ۶ نمره می‌رسد که منصفانه نیست.

تحقیقات نشان داده است که بسیاری از دانش‌آموزان در سال اول متوسطه دچار افت تحصیلی می‌شوند. آمار ترک تحصیل هم در این پایه زیاد است و برای رفع این نقص بودجه زیادی برای کاهش تعداد مردودین و بهبود کیفیت آموزشی صرف می‌شود. با بازنگری در جدول نمرات می‌توان تا حد زیادی این نقص را برطرف کرد؛ بدون این‌که هیچ لطمه و آسیبی به سطح سواد دانش‌آموزان وارد شود.

۷۹

رشد آموزش زبان و ادب فارسی
شماره سوم/بهار ۱۳۹۱